

Miluj!

Pozdrav:

Milé sestry a milí bratři, vítám Vás na těchto bohoslužbách, slovy apoštolskými:
Milost našeho Pána Ježíše Krista, láska Boží a přítomnost Ducha svatého se všemi námi. Amen

Introit:

*17 Hospodin je spravedlivý ve všech svých cestách, milosrdný ve všech svých skutcích.
18 Hospodin je blízko všem, kteří volají k němu, všem, kdo ho volají opravdově. (Ž 145, 17–18)*

Píseň: 219

Modlitba:

Všemohoucí Bože, náš Pane, dal jsi nám dnes sílu vstát a přijít. Dal jsi nám srdce, které bije – a také tuto společnou chvíli... Dal jsi nám víc: Svého Syna, Ježíše Krista – naději do života – naději i pro ta srdce, která už dotloukla! V jeho smrti a vzkříšení se ukázala láska – jistější než všechny nejistoty, mocnější než všechny těžkosti, silnější než smrt. Dal jsi nám důvod slavit nedělní ráno. A tak tě chválíme, skláníme se před tebou, svěřujeme se do tvých rukou a směle prosíme: Dej nám dnes ještě své Slovo, svou blízkost. Voláš nás! Zveš nás! Napomínáš nás! Dej, ať to poznáme. Proměň naše srdce i tuto společnou chvíli svým svatým Duchem k opravdové bohoslužbě. Amen

I. Čtení:

Milí bratři a milé sestry v Pánu Ježíši Kristu, vyslechněte si slova z Písma Svatého, jak je nacházíme zapsaná v Druhé knize Mojžíšové, ve 23 kapitole, od 1-9. verš:

- 1 Nebudeš šířit falešnou pověst. Nespráhneš se se svévolníkem, aby ses stal zlovolným svědkem.*
 - 2 Nepřidáš se k většině, páchá-li zlo. Nebudeš vypovídat ve sporu s ohledem na většinu a převracet právo .*
 - 3 Ani nemajetnému nebudeš v jeho sporu nadržovat.*
 - 4 Když narazíš na býka svého nepřítele nebo na jeho zatoulaného osla, musíš mu jej vrátit.*
 - 5 Když uvidíš, že osel toho, kdo tě nenávidí, klesá pod svým břemenem, zanecháš ho snad , aniž ho vyprostíš? Spolu s ním ho vyprostíš.*
 - 6 Nebudeš převracet právo ubožáka v jeho sporu.*
 - 7 Buď dalek každého podvodu; nepřipustíš, aby byl zabit nevinný a spravedlivý, neboť svévolníka neospravedlním.*
 - 8 Nebudeš brát úplatek, neboť úplatek oslepuje i ty, kdo mají oči otevřené, a vede k překrucování záležitostí spravedlivých.*
 - 9 Nebudeš utlačovat hosta; víte přece, jak bývá hostu v duši, neboť jste byli hosty v egyptské zemi.*
- (2Moj 23, 1-9)**

Blahoslavení jsou všichni, kteří slyší Boží slovo a ve svém srdci ho zachovávají. Amen

Píseň: S 44

Slůvko dětem:

Využijte téma krabičky poslední záchrany, jak je to navrženo v práci pro mladší školní děti – domluvte se však s učiteli nedělní školy. Využijte první odstavec a pak se ptejte, zda vědí, že v Bibli máme také takovou kápézetku. Odpověď nechte až do nedělní školy.

Píseň: „Všechny děti v celém světě“ ze zpěvníku „Buď Tobě sláva“

Kázání:

Slova Písma Svatého, nad kterými se budeme dnes zamýšlet, a která nám poslouží jako základ kázání, jsou zapsaná v evangeliu podle Lukáše v 10 kap., 25-37 verš.

25 Tu vystoupil jeden zákoník a zkoušel ho: „Mistře, co mám dělat, abych měl podíl na věčném životě?“

26 Ježíš mu odpověděl: „Co je psáno v Zákoně? Jak to tam čteš?“

27 On mu řekl: „Miluj Hospodina, Boha svého, z celého svého srdce, celou svou duší, celou svou silou a celou svou myslí“ a „miluj svého bližního jako sám sebe.““

28 Ježíš mu řekl: „Správně jsi odpověděl. To číň a budeš živ.“

29 Zákoník se však chtěl ospravedlnit, a proto Ježíšovi řekl: „A kdo je můj bližní?“

30 Ježíš mu odpověděl: „Jeden člověk šel z Jeruzaléma do Jericha a padl do rukou lupičů; ti jej obrali, zbili a nechali tam ležet polomrtvého.“

31 Náhodou šel tou cestou jeden kněz, ale když ho uviděl, vyhnul se mu.

32 A stejně se mu vyhnul i levita, když přišel k tomu místu a uviděl ho.

33 Ale když jeden Samařan na své cestě přišel k tomu místu a uviděl ho, byl pohnut soucitem;

34 přistoupil k němu, ošetřil jeho rány olejem a vínem a obvázal mu je, posadil jej na svého mezka, zavezl do hostince a tam se o něj staral.

35 Druhého dne dal hostinskému dva denáry a řekl: „Postarej se o něj, a bude-li tě to stát víc, já ti to zaplatím, až se budu vracet.“

36 Kdo z těch tří, myslíš, byl bližním tomu, který upadl mezi lupiče?“

37 Zákoník odpověděl: „Ten, který mu prokázal milosrdenství.“ Ježíš mu řekl: „Jdi a jednej také tak.“

(Lk 10, 25-37)

Milí bratři, milé sestry,

Co máme dělat, abychom měli podíl na věčném životě?

co myslíte, klade si dnes tuto otázku ještě někdo? Je to otázka, která se týká základního problému Zákona. **Lidé se ptají.** Hledají na různých místech, doptávají se rozličných náboženství a filosofických směrů, hledají odpověď v horoskopu.

Umíme se ale ptát i po něčem jiném, hlubším? Po podílu na věčném životě? Jinými slovy: Jak obstojíme před Bohem? Tedy rozumějme – co máme dělat, aby to mělo budoucnost, aby to dávalo smysl, aby to vedlo k dobrému, aby to mělo smysl a budoucnost. Co máme dělat, aby to před Bohem byla ta nejlepší volba. Možná, že **Boha a budoucí věk** dnes mnoho lidí vynechá, ale úvahu nad smysluplností a budoucností dospělý a rozumný člověk přece vynechávat nemůže. Tak co obstojí?

Bude to naše víra, skutky nebo Zákon?

Ten náš zákoník byl člověk, který chtěl žít s Bohem, přemýšlel nad jeho zákonem. Bibli znal velmi dobře. Přesto se Ježíše ptá na přikázání lásky. Ptá se, i když, jak se ukáže, **odpověď sám dobře zná.** Přikázání, které je základem Starého i Nového zákona, které definuje pravdu o člověku v jeho vztahu k Bohu, k druhým lidem.

To je odpověď, kterou určitě známe. V Ježíšově odpovědi je jakési upomenutí: vždyť to přece znáš, už jsi to slyšel a učil se. Tak jak to tedy čteš? Co si z toho bereš pro sebe, jak tomu rozumíš, jak si to dáváš dohromady se svým životem? Ta otázka platí každému posluchači i nám dnes. **Jak tomu rozumíš?**

Ukazuje se, že **Ježíš a farizeové** se dobře shodnou na podstatě, na jádru Mojžíšova zákona: Miluj Hospodina, svého Boha, celým svým srdcem, duší, silou i myslí – to je vlastně židovské vyznání víry. A miluj svého bližního, jako sám sebe – druhá strana téže mince.

Co to znamená? Jak se to projevuje? Jak se to pozná? Stále hledáme, jak konkrétně v našem životě naplnit tohle přikázání.

A tady nastává problém. Teorii zvládáme docela dobře, známe tato slova, někteří možná už z náboženství, nebo z biblických hodin. Znal to právě i ten farizeus, všimněme si, vždyť tak odpověděl přece sám, věděl to i bez Ježíše! Jenže vědět, a vědět jak na to, jak to konkrétně ve svém životě provést, to jsou dvě různé věci. Váhání, nejistotu, rozpaky nad tím, jak a jestli lze takové směřování naplnit, vyjadřuje farizeova otázka: „**Kdo je můj bližní?**“

Bližní obvykle stojí nebo sedí hmatatelně vedle mě. A můžu přibližně srovnávat, jak moc mám rád jeho a nakolik sebe. Nakolik mi jde o jeho prospěch nebo jen o můj vlastní. A právě tady přicházíme k tomu, jak je to pro nás vlastně nesnadné, milovat bližního. On ten bližní také obvykle není jenom jeden. Kolem nás je spousta lidí, které bychom měli považovat za bližní. **To přikázání je nesnadné, tíživé, pokud je podmínkou našeho budoucího podílu na věčném životě.**

Jenže kde je hranice mezi bližními a vzdálenými? Odkud, odkdy je druhý člověk tak blízko, že ho mám a dovedu milovat? A tohle už není žádná teorie; to je přece svět, který známe...

Blíže nám je vlastní rodina než sousedova a bezpečněji se cítím, když přijdu mezi přátele, než třeba do klubu, kde nikoho neznám. A také prakticky: snáz půjčím pětistovku někomu z vás, bratři a sestry, než bezdomovci. Rozlišujeme bližní na bližší a vzdálenější, a dokonce jistě počítáme i s tím, že někteří jdou tak nějak mimo nás. **Kdo je můj bližní a kdo už ne?**

Ježíš odpovídá podobenstvím: „*Jeden člověk šel z Jeruzaléma do Jericha...*“ **Všimněme si:** o tom, kdo je můj bližní, o tom, jak získat podíl na věčném životě, o tom se rozhoduje na **obyčejné zaprášené cestě**. Na cestě, plné nástrah a nebezpečí. Poutník v podobenství to zažil. Lupiči jej obrali, zbili a nechali ležet polomrtvého. O věčném životě se rozhoduje tam, kde člověk může zůstat ležet opuštěný, bez šance zvednout se sám ze země a jít dál. Kde člověk, který potřebuje pomoc, pozvednout, poradit, vyslechnout, přijmout, kde takový **člověk se setká s bližním**.

Být blízko, přiblížit se, totiž přece není jen tak snadné a krásné, ale také riskantní, nebezpečné. Tam, kde člověk dává, kde se vydává, tam také riskuje ztrátu, třeba ztrátu majetku, nebo úcty, nebo i života... Je svým způsobem zranitelný.

Polomrtvého pocestného vidí a zdálky obcházejí lidé, kteří nepomohou. Bůh ví, proč – nebo možná spíš: Bůh se ptá, proč! – se nezastavili.? Nechtějí pomoci. Nebo to neumějí, nenaučili se starat o cizí. Nebo se bojí.

V podobenství to nekončí lhostejností, je tu ještě třetí kolemjdoucí. Cizinec, který přináší zoufalému v příkopu naději. Přistoupí, ošetří rány olejem a vínem, zvedne ze země a položí na mezka, když zraněný nemá sílu jít po svých. Cizinec mu nechává zakusit to, **po čem toužil a možná už přestal v to doufat**.

Zlomem je chvíle, kdy Samařan, od kterého bychom to – na zákoníkově místě – nejméně čekali, je hnut soucitem. Tohle pohnutí, naklonění srdce k druhému srdci – takže už nestojí každý na jiné cestě, nebo proti sobě, ale spolu, spolu cítí, soucítí, – to je ten moment, kdy se mění lidské příběhy. To je ta chvíle, kdy se naplňuje Boží Zákon. Velmi konkrétně, prakticky, očištěním ran, poskytnutím dopravy, zajištěním jídla.

A komu jsme bližní my? Tomu, ke komu se přiblížím, s kým spojím kousek své cesty, komu podle své možnosti konkrétně pomohu. Ježíš posouvá farizeovo i naše myšlení. Být bližním zkrátka není **titul**, nebo náš **status** jen vůči vybraným lidem. Být bližním je **událost, pohnutí, jednání**.

V závěru podobenství je jasné: bližním byl ten cizinec, Samařan, který prokázal milosrdenství. A Ježíš k tomu dodává: **Ty jdi a jednej také tak!**

Tam, kde pomůžeme jednomu jedinému člověku, pomáháme celému světu. Neohlížejme se na většinové mínění a jednejme podle toho, k čemu nás vede láska k Bohu a k člověku.

Dobře víme, jak sami potřebujeme naději a lásku, a tak ji dopřávejme i druhým. Přiblížit se druhému, to je někdy opravdu těžké – ale v Božích očích to má budoucnost, to přetrvá. Osamělých a zbitých u cesty má ubývat, setkání na cestách a prokázaného milosrdenství má přibývat...

Vždyť Bůh sám se k nám přiblížil, sklonil se až do našeho prachu (i do špíny, před kterou sami raději zavíráme oči). Nenechal nás bezmocné a polomrtvé, tápající na hraně života a smrti. Ošetřuje a hojí naše rány, vede nás k životu, k budoucnosti.

Amen

Ohlášky:

Přímluvná modlitba:

Všemohoucí a milostivý Bože, prosíme, buď blízko tomuto světu. Zvláště těm, kteří si připadají jako zbití a zanechaní u cesty... Prosíme za oběti násilí, teroru, hladu a různých neštěstí. Nauč i nás účinně pomáhat. Přimlouváme se za všechny, kdo se starají o raněné – za lékaře, pečovatele, služebníky charity a diakonie. Prosíme o požehnání jejich práce a projektů, v nichž se lidé stávají bližními. Pane, stůj při těch, kdo v naší zemi i jinde usilují o spravedlnost a právo. Dávej moudrost těm, kdo mají moc. Nedopusť, aby vítězila nenávist, aby nabyly vrchu praktiky popírající lidská práva, důstojnost a svobodu. Prosíme, buď svým svatým Duchem blízko těm, kdo jsou bezradní. Těm, kdo pro svou slabost, stáří nebo nemoc trpí pocitem zbytečnosti. Těm, na které společnost hledí skrz prsty. Prosíme za naše společenství, za naše rodiny a přátele. Pro svou slávu dej nám sílu milovat, odpouštět a být si na blízku. Pane, vyslyš naše prosby, když svůj hlas spojujeme v modlitbě, kterou nás naučil náš Pán Ježíš Kristus:

Otče náš, jenž jsi na nebesích, posvěť se jméno tvé. Přijď království tvé. Buď vůle tvá jako v nebi, tak i na zemi. Chléb náš vezdejší dej nám dnes. A odpusť nám naše viny, jako i my odpouštíme našim viníkům. A neuveď nás v pokušení, ale zbav nás od zlého. Neboť tvé jest království i moc i sláva na věky. Amen

Píseň: 473

Posláni:

13 Vy jste byli povoláni ke svobodě, bratří. Jen nemějte svobodu za příležitost k prosazování sebe, ale služte v lásce jedni druhým.

14 Vždyť celý zákon je shrnut v jednom slově: Milovati budeš bližního svého jako sebe samého!

(Ga 5, 13-14)

Požehnání:

5 Hospodin je tvůj ochránce, Hospodin je ti stínem po pravici.

6 Ve dne tě nezasáhne slunce ani za noci měsíc.

7 Hospodin tě chrání ode všeho zlého, on chrání tvůj život.

8 Hospodin bude chránit tvé vycházení a vcházení nyní i navěky. Amen (Žalm 121, 5-8)

Píseň: 489